

Monumentnummer*: 523131

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82858/199

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Herwijnen	West Betuwe	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Herwijnen	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Herwijnen	U			513

*Omschrijving***

Inleiding

Dit monumentale woonhuis, genaamd 'FRISSESTIJN', werd in circa 1828 gebouwd. Het pand is aan de binnenzijde van de dijk op rijbaanhoogte gelegen, hoewel er een klein hoogteverschil is ontstaan, omdat in de loop der tijd de rijbaan diverse malen is opgehoogd. de rechterzijgevel sluit aan tegen de voormalige T-boerderij Waaldijk 147. De smalle siertuin aan de voorzijde wordt afgesloten met een heg. Aan de linkerzijde en de achterzijde ligt een grote sier- en moestuin met solitair bomen, die wordt omsloten door een bakstenen muur.

Het pand draagt in belangrijke mate bij aan een markant dorpsbeeld dat in samenhang met de overige bebouwing hier langs de dijk in de bocht van de rivier is gevormd.

Omschrijving

Het woonhuis is gebouwd op een rechthoekig grondplan, waarvan de lange zijde evenwijdig loopt aan de Waaldijk. Het telt twee bouwlagen en een zolder. Een kelderverdieping is tegen de dijk, onder het dijkniveau gebouwd. Het afgeknotte schilddak is gedekt met leien in Maasdekking en heeft geprofileerde daklijsten. Twee gemetselde schoorstenen staan bovenop.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gevels zijn opgetrokken in baksteen. Het metselwerk is uitgevoerd in kruisverband en voorzien van een knipvoeg. In de voorgevel is rode verblendsteen toegepast in de ontlastingsbogen, speklagen, cordonlijsten en in het siermetselwerk onder de vensters en onder de dakrand. De aanzet- en sluitstenen van de ontlastingsbogen zijn gepleisterd. De boogtrommels zijn gevuld met geglaazuurd tegelwerk. Langs de voorgevel loopt een hardstenen plint. Rode verblendsteen is eveneens toegepast in de horizontale banden in de achter- en zijgevels.

De VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld en vijf vensterassen breed. De ingangstravee is iets risalerend en doorbreekt de daklijst met een trapgevelmet overhoekse uitmetseling en bekroond met een piron. In het midden op de begane grond is een brede voordeur met bovenlicht geplaatst. Ter weerszijden bevinden zich twee schuifvensters. De verdieping bevat boven de entree een stolpraam met bovenlicht. Daaronder de steen met de naam 'Frisse stijn'. Ter weerszijden zijn eveneens twee schuifvensters aangebracht. De deur en de vensters zijn geplaatst onder een segmentboogvormige ontlastingsboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen. De ontlastingsbogen boven de vensters op de begane grond zijn uitgevoerd met profielstenen. De schuifvensters, zowel op de begane grond als de verdieping, zijn voorzien van Louvre-luiken. Het gevelvlak wordt beëindigd met een geprofileerde gootlijst, waaronder een fries siermetselwerk. In het trapgevelvlak twee smalle, hoge ongedeelde vensters onder een halfcirkelvormige ontlastingsboog.

Tegen de LINKERZIJGEVEL is een serre uitgebouwd, die rust op een in een afwijkende kleur baksteen gemetselde onderbouw met segmentboogvormige uitsparingen, onder het dijkniveau. De van oorsprong houten serre is gemoderniseerd en heeft een plat dak waarop een balkon dat wordt afgesloten met een eenvoudig spijlenhek en waarop een dubbele deur met glaspaneel en bovenlicht opent. Deze deur wordt gedekt met Louvre-luiken. Het gevelvlak wordt beëindigd met een geprofileerde gootlijst. In het dakvlak zijn twee zinken dakkapellen uitgevoerd als oeil de boeuf.

Tegen de ACHTERGEVEL is op de begane grond een tuinkamer uitgebouwd onder een lessenaardak, gedekt met gesmoorde oud-Hollandse pannen. De achtergevel is vijf vensterassen breed. Achter de middenas bevindt zich het trappenhuis. Rechts daarvan bevinden zich, zowel op de begane grond als op de verdieping, twee schuifvensters. Links van de middenas geeft een gemetselde trap vanuit de tuin toegang tot een (keuken-) deur met glaspaneel en bovenlicht. Links daarvan bevindt zich een schuifvenster. Deze deur en het venster worden gedekt met Louvre-luiken. Daarboven op de verdieping zijn twee schuifvensters aangebracht. Het gevelvlak wordt beëindigd met een geprofileerde gootlijst. In het dakvlak een klein dakraampje.

De RECHTERZIJGEVEL sluit aan tegen de ter rechterzijde belendende T-boerderij Waaldijk 147. In het dakvlak zijn twee dakkapellen aangebracht met een dubbel, openslaand raam.

In het INTERIEUR is de oorspronkelijke indeling nog intact. Het interieur bevat waardevolle onderdelen zoals de stucplafonds in de woonvertrekken op de begane grond met gepolychromeerde florale motieven en lijstwerk, marmeren schouwen. Naast de rechterzijkamer voor is een (nog werkende) lift aangebracht, die met touwen wordt voortbewogen. De paneeldeuren zijn nog aanwezig, deur- en vensteromlijsting met rozet-motief, houten lambrizing, trappenhuis. Ook de vertrekken op de verdieping zijn voorzien van stucplafonds met florale motieven en druiventrossen, evenwel niet gepolychromeerd. Op de zolder zijn nog twee meidenkamertjes intact.

Waardering

Aan de Waaldijk gelegen WOONHUIS, genaamd 'FRISSESTIJN', gebouwd in circa 1828.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en de bouwstijl, de kwaliteit van de bouwornamentiek en de gaafheid van de hoofdvorm en detaillering, en de waardevolle elementen in het interieur.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de markante situering. De relatie met de omgeving is intact. Het pand draagt in hoge mate bij aan het markante dorpsbeeld hier langs de dijk in de bocht van de rivier.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument